

Bestuursverslag HB 2016

t.b.v. jaarverslag

Aan: HB 16 juni 2017 (ter informatie)
Van: Ellen Uerz
Datum: 29 mei 2017

Het hoofdbestuur (hierna: HB) komt in 2016 elf keer bij elkaar, waarvan vier keer voorafgaand aan de bijeenkomsten van de ledenraad (hierna: LR) en twee keer in het kader van een heisessie (zie [Jaarverslag](#), blz. 57-60). Omwille van de leesbaarheid zijn we voor dit jaar afgeweken van een chronologisch verslag: de opzet is nu per onderwerp.

Structuur van de vereniging

Tijdens diverse bijeenkomsten komt de structuur van Humanitas aan de orde. Onder meer als het HB de rapportage van de Sesam Academie bespreekt – naar een toekomstbestendige vereniging. Daarnaast komt de verhouding van het HB met de LR aan de orde. HB en LR zijn – vanuit verschillende verantwoordelijkheden – en samen verantwoordelijk voor de financiële situatie van Humanitas. Wil die gezamenlijke verantwoordelijkheid daadwerkelijk gevoeld worden in de organisatie, dan is meer verbinding nodig. Daar gaat het HB meer tijd en aandacht aan geven.

Wat zijn de trends in de samenleving, wat is het effect ervan op verenigingen als Humanitas, en wat betekenen ze voor onze manier van besturen? Daarover verzorgt [MARIKE KUPERUS](#) een boeiende inleiding. Het leidt tot discussie over de leefwereld van de deelnemer, de handelingsruimte voor de vrijwilliger of beroepskracht, en dilemma's voor bestuurders: in een grote zoektocht naar nieuwe besturingsprincipes zien bestuurders zich namelijk geconfronteerd met een programma van (welhaast onmogelijke) eisen en een voortdurende spanning, onder andere in de driehoek strategie-structuur-cultuur.

Financiële zaken

Vaak en intensief gaat het in 2016 over financiële zaken. Met name over financiële tekorten en een andere planning- & control-cyclus. De voortgaande groei van het aantal deelnemers en vrijwilligers, in combinatie met complexere hulpvragen, nopen tot meer beroepsmatige ondersteuning. Omdat de inkomsten niet navenant toenemen, staan er vanaf het eerste kwartaal onderwerpen als tarievenstructuur, reservebeleid, facturatie, kostenbesparing en dekking van nieuwe activiteiten op de HB-agenda.

In dit kader wijdt het HB in het najaar van 2016 ook een aparte vergadering aan de analyse (de uitkomsten van het extern onderzoek) en de maatregelen (de bezuinigingen) in Humanitas Duurzaam Financieel Gezond. Verhelderend is hierbij een overzicht getiteld Ontwikkelingen Humanitas 2008-2016: de keuze in het verleden om Humanitas verder te professionaliseren en de financiën te centraliseren, was een logisch antwoord op veranderingen in onze externe omgeving.

Ook de wens tot oprichting van een vrienden- of steunstichting van een afdeling komt aan de orde. Het HB vindt deze constructie om principiële redenen niet wenselijk. Er zijn aanzienlijke risico's aan verbonden – denk aan (de schijn van) belangenverstrengeling en verlies aan transparantie en zeggenschap – en er zijn voldoende andere mogelijkheden voor lokale fondsenwerving binnen de vereniging. Daarbij kan het Landelijk Bureau altijd ondersteuning bieden.

Inhoud van het werk

Het HB laat zich verschillende malen over de ontwikkelingen binnen Thuisadministratie bijpraten. Over de enorme groei van het thema, over de gemeten verschuiving in de verhouding schuldenproblematiek versus administratieproblematiek, en over de zeer verheugende uitbreiding van Thuisadministratie met Get a Grip (zie [Jaarverslag](#), blz. 49), dankzij een donatie van € 1,8 miljoen uit de 13de (extra) trekking van de Nationale Postcode Loterij. Ook volgt het HB de gesprekken met Sensor over de overname van het chatproject Het Luisterend Oog aandachtig.

De scholing van vrijwilligers is eveneens een aandachtspunt voor het HB in 2016. Tijdens een van de vergaderingen praat de projectleider van de Humanitas Academie (zie [Jaarverslag](#), blz. 21) het HB bij over de laatste ontwikkelingen op dit gebied: alle vrijwilligers die in het verslagjaar toegang hebben gekregen tot de nieuwe digitale leeromgeving; de nieuwe bestuurderstraining; hoe om te gaan met vrijwilligers die niet zo digitaal vaardig zijn; en het bieden van trainingsmaatwerk als reactie op de toenemende complexiteit en diversiteit van de hulpvraag en laaggeletterdheid onder deelnemers.

Zelfevaluatie

De jaarlijkse zelfevaluatie van het HB over het functioneren in 2015 levert onder meer de volgende actie- en verbeterpunten op:

- Het HB mag best wat minder terughoudend en volgend opereren.
- Meer dan voorheen wil het HB geïnformeerd worden over kwaliteit en impact van het proces vrijwilliger-deelnemer, de explosieve groei bij sommige programma's, en de actuele financiële situatie van Humanitas.
- Het sparren met aandachtsgebiedhouders op strategisch en beleidsmatig niveau ontlast het HB als collectief; niettemin wil het HB wél graag collectief en systematisch eventuele spanningen en dilemma's bespreken met de directeur om meer richting te geven en te steunen.
- Het HB wil nog duidelijker maken hoe de verantwoordelijkheden binnen Humanitas liggen. We zijn een vereniging met een lokale uitvoering die centraal bestuurd wordt op basis van collectief goedgekeurde strategie- en jaarplannen. De directeur heeft de dagelijks leiding over de hele organisatie, het HB bestuurt maar is geen uitvoerend bestuur, en LR-leden houden toezicht maar zijn geen woordvoerders van hun district of afdeling.

Benoemingen en besluiten

Na een kennismakingsgesprek en met inachtneming van de positieve adviezen van de ondernemingsraad en het Groot Management Team benoemt het HB op 2 december Robert de Groot als directeur a.i. voor de duur van een jaar (zie [Jaarverslag](#), blz. 60). Een andere benoeming in 2016 is die van een nieuw lid van de Klachtencommissie. Bovendien kent het HB in het verslagjaar aan maar liefst vijf Humanitassers het Lidmaatschap van Verdienste toe.

Het HB gaat akkoord met de actualisatie van het vrijwilligersbeleid. Daarnaast besluit het meer bekendheid te geven aan de klachtenprocedure en de bezwaar- & beroepregeling van de vereniging [LINK](#), zodat klachten en bezwaren meteen op de juiste plek binnenkomen; later in het jaar wordt ook nog de jaarlijkse rapportage over de klachtenafhandeling van het voorgaande jaar (zie [Jaarverslag](#), blz. 63) besproken.

Bestuurlijk overleg

In het land en met diverse gremia voeren HB-leden over uiteenlopende onderwerpen overleg. Zo komt het proces Toekomstbestendige Vereniging uitgebreid aan de orde in het Landelijk Voorzittersoverleg (LVO) en het Breed Bestuurlijk Overleg (BBO): in het BBO wordt ook het Strategieplan 2016-2019 besproken. Humanitas Duurzaam Financieel Gezond is onderwerp van gesprek in zowel het LVO als het Landelijk Portefeuillehouders Financiën Overleg. In benen-op-tafel-sessies per district gaat het vooral over successen, knelpunten en laatste ontwikkelingen. Met afdelingsbesturen heeft het HB in 2016 diverse malen contact tijdens de districtsraden. En op 5 november 2016 is er de Landelijke Ontmoetingsdag voor bestuurders, waar het HB de Helemaal Humanitas Prijs (zie [Jaarverslag](#), blz. 23) uitreikt.

In de jaarlijkse bijeenkomst van (een afvaardiging van) het HB, de directeur en de Ondernemingsraad staan Humanitas Duurzaam Financieel Gezond, Toekomstbestendige Vereniging, en de voordracht van een nieuw HB-lid als opvolger van Mary Geurts in 2017 op de agenda. Tenslotte is het HB vertegenwoordigd met andere Raden van Toezicht en directeuren bij het Akropolisberaad en (op uitnodiging) aanwezig tijdens de Heidagen van het Groot Management Team.

Samenstelling HB en governance

Op 10 mei 2016 wordt Ernestine Comvalius door het HB benoemd als aspirant-HB-lid. Helaas besluit zij aan het eind van het jaar, vóór de benoeming door de LR, zich terug te trekken. Statutair moet het HB bestaan uit ten minste zeven en ten hoogste negen leden; het HB bestaat ultimo 2016 uit zeven [personen](#).